

中国国家汉办规划教材
体验汉语系列教材

Chinese XP[®]

www.chinesexp.com.cn

x p e r i e n c i n g

体验汉语[®]

蒙古语版

Хятад хэлийг биеэрээ мэдрэх

生活篇

Хятадад амьдрах

顾问 刘 珣
总策划 刘 援
编者 朱晓星 岳建玲
吕宇红 褚佩如

40 ~ 50 课时

Өдөр тутамд өргөнөөр
хэрэглэгдэх 100 өгүүлбэр

高等教育出版社
Higher Education Press

中国国家汉办规划教材
体验汉语系列教材

ChineseXP®

www.chinesexp.com.cn

x p e r i e n c i n g

体验汉语® 蒙古语版

Хятад хэлийг биеэрээ мэдрэх

生活篇

Хятадад амьдрах

40 ~ 50 课时

Өдөр тутамд өргөнөөр
хэрэглэгдэх 100 өгүүлбэр

顾问 刘 珣
总策划 刘 援
编者 朱晓星 岳建玲
吕宇红 褚佩如

高等教育出版社
Higher Education Press

《体验汉语》立体化系列教材

教材编写委员会:

许琳

曹国兴

周青重联

马新飞

宋永波

邱立国

刘 媛

图书在版编目 (CIP) 数据

体验汉语. 生活篇: 蒙古语版 / 朱晓星等编. —北京:
高等教育出版社, 2008. 3
40~50课时
ISBN 978-7-04-023390-2

I. 体… II. 朱… III. 汉语—对外汉语教学—教材
IV. H195.4

中国版本图书馆CIP数据核字 (2008) 第015599号

出版发行 高等教育出版社
社 址 北京市西城区德外大街4号
邮政编码 100011
总 机 010-58581000

经 销 蓝色畅想图书发行有限公司
印 刷 北京佳信达艺术印刷有限公司

开 本 889×1194 1/16
印 张 11.25
字 数 350 000

购书热线 010-58581118
免费咨询 800-810-0598
网 址 <http://www.hep.edu.cn>
<http://www.hep.com.cn>
网上订购 <http://www.landaco.com>
<http://www.landaco.com.cn>
畅想教育 <http://www.widedu.com>

版 次 2008年3月第1版
印 次 2008年3月第1次印刷

如有印装等质量问题,请到所购图书销售部门调换。

版权所有 侵权必究

物料号 23390-00

ISBN 978-7-04-023390-2

05800

《体验汉语®》立体化系列教材

教材规划委员会:

许琳	曹国兴	刘辉	刘志鹏
马箭飞	宋永波	邱立国	刘援

短期课程系列:

《体验汉语®生活篇 (40~50课时)》(蒙古语版)

顾问	刘珣
总策划	刘援
编者	朱晓星 岳建玲 吕宇红 褚佩如
蒙语翻译	黄莹
蒙语审订	姚克成 银和扎娅

策划	徐群森
责任编辑	徐群森
版式设计	孙伟
插图设计	徐群森
插图选配	徐群森 金飞飞
插图绘制	刘艳
封面设计	周末
责任校对	徐群森 郝小楠
责任印制	朱学忠

前言

《体验汉语·生活篇(40~50课时)》蒙古语版是专为初学汉语的蒙古人编写的汉语教材,适用于短期学习汉语的成人学员。既可以供短期班使用,也适用于一对一单人教学。

本书根据体验式教学理念和任务型教学思想而设计,以基本生活需要为依据,以实用的交际任务为编写主线,注重听说技能的培养。全书由1个语音训练单元(2~4学时)和12个学习单元(3~4学时/单元)组成,总教学时间约为40~50学时。

教材基本结构

一、语音训练

针对短期学生的特点,语音学习主要集中在“语音训练”内进行。另外,在每个单元还选取一些重点词语进行发音比较练习。

二、12个学习单元

我们根据外国学生在中国生活的基本需要,选取最实用的交际任务,组成了本书的12个单元。每个单元由学习目标、热身、词语、句子、会话和活动构成。

会话短小实用,语言材料力求真实、自然、鲜活。语言难点以蒙语注释的形式加以解释。

课堂活动体现了体验式教学的特点,既有传统的练习形式,又有实践性很强的任务型练习。

教材主要特色

针对成人学生学习时间有限、但自主学习能力强的特点,本教材在编写上采用了一些具有特色的形式:

每个单元分为两部分,均由学习内容和活动组成,即学即练,不仅方便教学,而且能增强学生的成就感。

“热身”是进入每一单元的第一步,以图片配词语的方式引导学生进入新的任务单元。既可以挖掘学生已知信息,又为后面的句型和对话演练做准备。

在“活动”中,学生可以根据自己的情况自主选择,这是成人自主学习理念在教材设计中的一个尝试。

我们特地设计了听对话练习,注重学与练之后的实际操作,重点培养学生听的能力。“认汉字”部分选取的都是日常生活中经常出现的汉字。对于短期学生来说,识读身边常见的汉字更具有实用价值。“你知道吗?”旨在挖掘语言中存在的中外差异,增强学生对汉语的理解。

教材的版式设计和插图融合了中国文化和现代都市生活的趣味,特别针对成人学习者的欣赏习惯而设计,并且采用了大量的实景摄影照片,是“体验汉语”理念的重要体现。编者谨向高等教育出版社在教材插图和版式设计等方面的创造性工作致以衷心的感谢。

教材由“北京外交人员语言文化中心”的教师在多年教学实践和研究的基础上编写而成,真诚欢迎您对本书提出宝贵意见和建议。

编者

2007年8月

ӨМНӨХ ҮГ

«Хятад хэлийг биеэр мэдрэх·Хятадад амьдрах·(40-50 хичээлийн цаг)» Монгол хэлний хэвлэл бол Хятад хэлийг анх удаа сурах Монголчуудад зориулж зохиодог сурах бичиг бөгөөд хятад хэлийг богино хугацааны сурдаг насанд хүрсэн сурагчид хэрэглэж болох юм байна. Богино хугацааны ангид ч байтугай нэгээс нөгөөд нэг хүний сургалтад хэрэглэж болох юм байна.

Тус ном биеэр мэдрэх сургалтын ойлголт бөгөөд зорилготой сургалтын үзэл санаагийг үндэслэн төлөвлөж, үндсэн амьдралын хэрэгцээд түшиглэн, хэрэгцээтэй харилцааны зорилгоор гол судал болож, сонсох ба ярих чадварыг бэлтгэл гаргахыг чухалчлан үздэг. Бүх ном нэг хэлний авиан практик хичээл(2-4 хичээлийн цаг) бөгөөд 12 сурах хичээлээс (3-4 хичээлийн цаг/ хичээл) бүрэлдэн, бичиг заах нийт цаг бараг 40-50 хичээлийн цаг юм.

Сурах бичгийн үндсэн бүтэц

I. хэлний авианы практик

Богино хугацааны сурагчын онцлогийг харгалзан үзэж хэлний авиа сурах нь голдуу “хэлний авианы практик” -ын дотор хийнэ. Үүнээс гадна хичээл бүрд гол үгсийг сонгогдсон учир дуудлагын харилцан дасгал хийж болно.

II. 12 сурах хичээл

Бид нар гадаадын сурагч Хятадад амьдрахын үндсэн хэрэгцээгээ үндэслэн, хамгийн хэрэгцээтэй харилцааны үүрэгийг сонгож, тус ном 12 хичээлээр бүрэлдэгдэнэ. Хичээл бүрд сурахын зорилт, бэлдэх бие дасгах, үгс, өгүүлбэр, харилцан яриа, практик бүрэлдэгдэнэ.

Хар яриа богино ба хэрэгцээтэй байна. Үнэн бодит зүй ёсны амьд хэлний материалыг чармайна. Хэлнийг ойлгоход бэрх цэг байдгийг Монголоор тайлбарлаж өгнө.

Хичээлийн практик нь биеэр мэдрэх сургалтын онцлогийг тусгаж уламжлалт дасгал байтугай дадлагын зорилготой дасгал бас байна.

Сурах бичгийн гол онцлог

Насанд хүрсэн сурагчид сурах цаг цөөн байгаа боловч бие дааж сурах чадвартай өвөрмөц онцлогд нь тааруулж тус номыг зориулж зохиоход хэдэн онцлог хэлбэрийг авсан.

Хичээл бүр сурах агуулга болон практик хоёр хэсгээр бүрэлдүүлэнэ. Сурангаа давтах нь сургалтад дөхөмтэй төдий бус сурагч нарт ололтыг санагдаж болно.

“Бэлдэх бие дасгах” бол хичээл бүрийг уншихад анхны алхам шүү. Зураг нь үгстэй тохируулах хэлбэр нь сурагч нарыг дагуулан шинэ хичээлд оролцуулж, сурагч нар ойлгосон мэдээллийг гаргах байтугай дараагийн өгүүлбэрийн загвар бөгөөд харилцан яриад бэлтгэж чадна.

Практикт сурагч нар өөрийн байдлаар бие даан сонгож чадна. Энэ бол насанд хүрсэн хүн бие даан сурдаг ойлголт нь сурах бичгийг төлөвлөхөд оролдож байна.

Бид нар сонсож ойлгох ба харилцан ярианы дасгалыг зориулан төлөвлөж, сурах давтахын дараа бодит ажиллагаагаа чухалчлаж, сурагчын сонсож ойлгох чадварыг голлон бэлтгэн гаргаж байна. “Ханз

үсгийг мэдэх” нь өдөр тутмын өргөн хэрэглэгдэх ханз үсгийг хэсэг сонгож, дэргэд байнга үзэгдэх ханз үсгийг мэдэх нь богино хугацааны сурагчид илүү хэрэглэх үнэ цэнэ болж байна. “Та мэдэх үү” нь хэлэнд байгаа Хятад гадаадын зөрөөгийг олж сурагчийн Хятад хэлийг ойлголтыг мэдэгдүүлнэ.

Сурах бичгийн нүүрийн хэв маяг болон хавсгалт зураг нь Хятадын соёлыг орчин үеийн их хотын амьдралын сонирхолд нийцэж, насанд хүрсэн сурагчын сонирхох заншилд тааруулан төлөвлөж их хэмжээний үнэн байдлын гэрэл зургийг хэрэглэн, “Хятад хэлийг биеэр мэдэх” -ийн ойлголтын чухал чанрыг тусгана. Дээд боловсролын хэвлэлийн газрын тус номын хэвлэлийн маягийн талд бүтээлч ажлыг зориулсанд зохиулч нар чин сэтгэлийн угаас талагхлаа илэрхийлье.

“Бээжингийн гадаад харилцааны ажилнуудын хэл соёлын төв”-ийн багш нар олон жилийн сургалтын биелүүлэн судалсан дээр энэ сурах бичгийг зориулж зохиосон. Таны үнэ цэнэтэй санаагийг гаргахад үнэнч угтаж байна.

Зохиолч нар

2007 он 8-р сар

学习目 标/Суралцах зорилго

语音训练 /Хэлний авианы практик

- Хятад хэлний галиг үсгийн гийгүүлэгч, эгшиг, дөрвөн хөг 1
- Галиглан унших ба дөрвөн хөгийн дасгал

Хичээл 1

你好!

Сайн байна уу?

- Тогтмол хэрэглэгдэх үг хэллэг 5
- Нэрээ, улсын харьяалалаа танилцуулах

Хичээл 2

现在几点?

Одоо хэдэн цаг болж байна?

- Цаг хугаацааны тухай: цаг хугаацаа, он, сар, өдрийг яаж хэлэх 18

Хичээл 3

那件毛衣怎么卖?

Тэр ноосон цамц ямар үнэтэй вэ?

- Үнэ асуух ба ярилцахын тухай 29
- Үнэ хэлэлцэх
- Хэмжээ, өнгө зэргийн тухай суралцах

Хичээл 4

要一个宫保鸡丁

Кун Пао Тахиан махнаас нэг хувь авяа. хийхийн тухай

- Хоол захиалах, шаардлага тавих, тооцоо 45

Хичээл 5

你在哪儿工作?

Та хаана ажилладаг вэ?

- Гэр бүл, ажил мэргэжил, насны тухай ярилцах 56

Хичээл 6

托娅在吗?

Туяа байна уу?

- Утсаар ярихын тухай 68

Хичээл 7

一直走

Чигээрээ яваарай

- Зүг чиглэл зам асуухын тухай 79

Хичээл 8

你的新家在哪儿?

Чиний шинэ гэр хаана байна вэ?

- Орон байрын тухай яаж хэлэх
- Юм үзэгдэлийн орон байрыг илэрхийлэх

91

Хичээл 9

你怎么了?

Чи яасан бэ?

- Эрүүл мэндийг ярилцаж дүрслэхийн тухай
- Хүний биетэй холбогдсон тусгай үгс

104

Хичээл 10

你会修电脑吗?

Чи компьютерыг засаж чадах уу?

- Ур авяас, чадвар мэргэжил, хобий ярилцахын тухай

115

Хичээл 11

太冷了!

Яасан хүйтэн юм бэ!

- Тэнгэр ба цаг уурыг дүрслэхийн тухай

129

Хичээл 12

请把桌子擦一下儿

Ширээ арчаарай

- Гэрийн ажлын үг ба холбоо үгийн тухай

140

语言注释/дуу хураасан сэдэв

153

录音文本/хэлний тайлбар

155

词汇表/үгийн сан

157

日常生活用语100句/Өдөр тутамд өргөнөөр хэрэглэгдэх үг өгүүлбэр

168

Yǔyīn

xūnliàn

语音 训练

Хэлний авианы практик

学习目标

Суралцах зорилго

- 学会汉语拼音的声母、韵母和声调 / Хятад хэлний галиг үсгийн гийгүүлэгч, эгшиг, дөрвөн хөг
- 拼读和声调练习 / Галиглан унших ба дөрвөн хөгийн дасгал

Хятадын хэлний үеийн олонхи нь гийгүүлэгч, эгшиг, дөрвөн хөгөөр бүрэлдэдэг. Үеийн эхлэх дуудлага гийгүүлэгч гэдгийн зэрэгцээ, бусад дуудлага эгшиг гэдэг. Хятадаар чөлөөтэй яримаар байвал гийгүүлэгч, эгшиг, дөрвөн хөгийг сурвал зохино.

声母和韵母 / Гийгүүлэгч ба эгшиг

声母 / Гийгүүлэгч

b p m f d t n l g k h j q x zh ch sh r z c s

韵母 / Эгшиг

	i	u	ü
a	ia	ua	
o		uo	
e	ie		üe
ai		uai	
ei		uei (ui)	
ao	iao		
ou	iou (iu)		
an	ian	uan	üan
en	in	uen (un)	ün
ang	iang	uang	
eng	ing	ueng	
ong	iong		

语音训练 ▶▶▶

注释/Тайлбар

- “i” гэдэг эгшиг дангаараа үе бүтээхэд “yi” гэж бичдэг; үеийн эхэнд орвол “y” гэж бичдэг.
Жишээлбэл: i—yi ia—ya ian—yan
- “u” гэдэг эгшиг дангаараа үе бүтээхэд “wu” гэж бичдэг; үеийн эхэнд орвол “w” гэж бичдэг.
Жишээлбэл: u—wu ua—wa uan—wan
- “ü” гэдэг эгшиг дангаараа үе бүтээх эсвэл үеийн эхэнд орвол өмнө нь “y” нэмэхийн зэрэгцээ “ü” —гийн дээрх хоёр цэг нь хасагдна.
Жишээлбэл: ü—yu üan—yuan ün—yun üe—yue
- “j”, “q”, “x” гэдэг гурван гийгүүлэгчийн дараа “ü”-гаар эхлэсэн эгшиг орвол “ü” —ны дээрх хоёр цэг нь хасагдна.
Жишээлбэл: jü — ju qüan — quan xüe — xue

拼读练习/Галиглан унших дасгал

1. 单韵母音节 Богино эгшиг

ba	pa	ma	fa	da	ta	na	la	ga	ka	ha
bo	po	mo	fo	de	te	ne	le	ge	ke	he
bi	pi	mi		di	ti	ni	li			
bu	pu	mu	fu	du	tu	nu	lu			nü lü

2. 复韵母音节 Хос эгшиг

gai	gei	gao	gou	gua	guo	guai	gui	lia	lie	liao	liu	lüe
kai	kei	kao	kou	kua	kuo	kuai	kui			nie	niao	niu nüe
hai	hei	hao	hou	hua	huo	huai	hui					

3. 鼻韵母音节 Хамрын эгшиг

ban	ben	bang	beng	pan	pen	pang	peng
man	men	mang	meng	fan	fen	fang	feng
dan		dang	deng dong	tan		tang	teng tong
nan		nang	neng nong	lan		lang	leng long luan nuan
bin	bing	pin	ping	min	ming	lin	ling
						nin	ning

4. 声母是 j、q、x 的音节 “j、q、x” гийгүүлэгчтэй хэлний үе

ji qi	xi	ju	qu	xu	jue	que	xue
jin	jing	jian	jiang		qian	qiang	xian xiang

5. 声母是 zh、ch、sh、r 和 z、c、s 的音节 “zh、ch、sh、r”、“z、c、s” гийгүүлэгчтэй хэлний үе

zhi	chi	shi	ri	zi	ci	si
zhe	che	she	re	ze	ce	se
zhan	chan	shan	ran	zan	can	san
zhang	chang	shang	rang	zong	cong	song

6. y、w 开头的音节 “y、w”-гаар гийгүүлэгчтэй хэлний үе

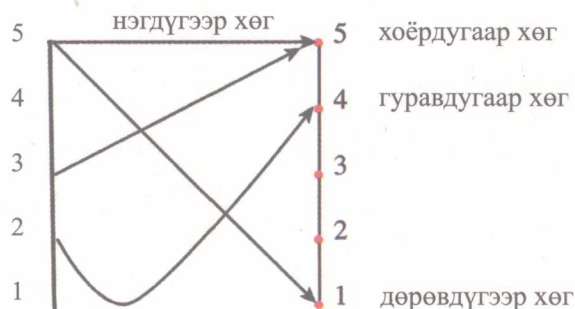
yi	wu	yu	wa	wo	wai	wei	wan	wen	wang	weng
yin	ying	yan	yang	yun	yuan	yong				

声调 / Хөг

Хятад улсын нийтлэг хэл дөрвөн үндсэн хөг ба нэг хөнгөн хөгтэй, нэгдүгээр хөг (-), хоёрдугаар хөг (·), гуравдугаар хөг (v), дөрөвдүгээр хөг (·), хөнгөн хөгт аялгын тэмдэг тавидаггүй. Хөг адилгүй байвал утга адилгүй байна. Жишээлбэл “tang” гэдэг үг нэгдүгээр хөгөөр уншвал “шөл” гэсэн утгатай, хоёрдугаар хөгөөр уншвал “чихэр” гэсэн утгатай, гуравдугаар хөгөөр уншвал “хэвтэх” гэсэн утгатай, дөрөвдүгээр хөгөөр уншвал “түлэх” гэсэн утгатай.

Хөгийн зураг

声调练习 / Хөгийн дасгал

1. 基本声调练习。

Үндсэн хөгийн дасгал

mā	mā	mǎ	mā
gē	gē	gě	gē
hāo	hāo	hǎo	hāo
qiān	qiān	qiǎn	qiān

2. 当两个第三声音节连在一起时，第一个要读成第二声。例如nǐhǎo→níhǎo。请跟读下列词语。

Хэрэв хоёр гуравдугаар хөг холбогдуулан уншвал, өмнө нь хоёрдугаар хөгөөр уншна. Жишээлбэл: nǐhǎo→níhǎo. Доогуур байгаа үгийг уншаарай.

hěnhǎo yǔfǎ fǔdǎo suǒyǒu

3. 第三声字在第一、二、四和轻声前边时，要变成“半三声”。也就是只读原来第三声的前一半降调。例如：nǐmen→nǐmen。请跟读下列词语。

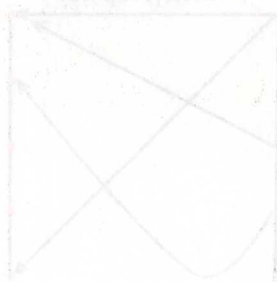
гуравдугаар хөгтэй үгийг нэгдүгээр, хоёрдугаар, дөрөвдүгээр хөгийн өмнө байхад “хагас гуравдугаар хөг”-өөр уншдаг. Өөрөөр хэлбэл угийн гуравдугаар хөгийн буурах хөгөөр уншдаг. Жишээлбэл: nǐmen→nǐmen. Доогуур байгаа үгийг уншаарай.

Běijīng	kǎoyā	Měiguó	lǚxíng
wǎnfàn	kěpà	xǐhuan	jiějie

4. 轻声读得又短又轻。跟读下列词语。

Хөнгөх хөг богино хөнгөнөөр уншдаг.

māma	gēge	yéye	zhízi
nǎinai	jiějie	dìdi	mèimei

Nǐ hǎo
你 好!

Сайн байна уу?

学习目标 / Суралцах зорилго

- 学会问候的基本表达用语 / Тогтмол хэрэглэгдэх үг хэллэг
- 学会介绍自己的姓名、国籍 / Нэрээ, улсын харьяалалаа танилцуулах

你好! ▶▶▶

热身

Бэлдэх бие дасгах

你好! 王小姐。
Nǐ hǎo! Wáng xiǎojiě.

你好! 李先生。
Nǐ hǎo! Lǐ xiānsheng.

你好吗?
Nǐ hǎo ma?

我很好。
Wǒ hěn hǎo.

第一部分 Нэгдгээр хэсэг

生词

Шинэ үгс

句子

Өгүүлбэр

1 你好!
Nǐ hǎo!

2 您贵姓?
Nín guì xìng?

3 我姓宋, 叫宋丽丽。
Wǒ xìng Sòng, jiào Sòng Lìlì.

1. Сайн байна уу?
2. Таны алдар хэн бэ?
3. Миний овог нэр Сон, намайг Сон Лили гэдэг.

会话

Харилцан яриа

Сон Лили: Сайн байна уу?

Туяа: Сайн байна уу?

Намайг Боржгин Туяа гэдэг. Таны алдар хэн бэ?

Сон Лили: Миний овог Сон, намайг Сон Лили гэдэг.

宋丽丽: 你好!
Sōng Lìlì: Nǐ hǎo!

托娅: 你好!
Tuōyǎ: Nǐ hǎo!

我叫李儿只斤·托娅。

Wǒ jiào Bǎ'ěrhījīn tuōyǎ.

您贵姓¹?

Nín guì xìng?

宋丽丽: 我姓宋, 叫宋丽丽。
Sōng Lìlì: Wǒ xìng Sòng, jiào Sòng Lìlì.

注释

您贵姓¹ “您 nín” гэдэг бол “你 nǐ” гэсэн үгийн хүндэтгэлийн нэрийдэл бөгөөд албан ёсны газарт буюу ахмад хүнтэй уулзвал хэрэглэдэг үг. Ер нь албан бус газарт ялангуяа хүүхдүүдээс асуухдаа “叫什么名字” гэж асуудаг, “贵姓” гэж асуудаггүй.